

Mangfoldige børnefællesskaber

Forældres oplevelse af
mangfoldighed og diversitet i
indskolingen

November 2023

Epinion for Mary Fonden og Red Barnet

Indhold

- 3 Hovedkonklusioner
- 4 Baggrund for undersøgelsen
- 6 Forældres oplevelse af om, der er nok fokus på mangfoldighed og diversitet i indskolingen
- 9 Normer der udfordrer mangfoldighed og diversitet i børnefællesskaberne
- 16 Konsekvenser af eksisterende normer samt fokuspunkter i forbedring af mangfoldighed og diversitet i indskolingen

Hovedkonklusioner

Mangfoldighed og diversitet er vigtigt for forældrene i indskolingen.

De fleste forældre til 5-9 årige mener, at mangfoldighed og diversitet i deres barns klasse er vigtigt – det er dog ikke alle der oplever, at der er tilstrækkeligt fokus på dette.

Alligevel oplever hver anden forælder, at der er normer i klassen, der kan få deres barn til at føle sig forkert.

Faktisk oplever hele tre ud af fire forældre, at der eksisterer normer om udseende, karaktertræk, fritidsinteresser, faglige kompetencer eller baggrund som kan føre til, at deres eget eller andre børn kan opleve ikke at passe ind i klassen.

De eksisterende normer synes at have betydelige konsekvenser for børnenes generelle følelse af at passe ind i skolen og børnefællesskaberne.

To ud af tre forældre oplever, at deres barn i en eller anden grad kæmper for at passe ind efter barnet er startet i skole – særligt dem, der oplever normerne.

Undersøgelsen afdækker forældres oplevelser af normer og uskrevne spilleregler i indskolingen, som indsnævrer rammerne for at passe ind i børnefællesskabet

Baggrund for undersøgelsen

I forbindelse med toleranceugen har Mary Fonden og Red Barnet igennem Fri for Mobberi-samarbejdet gennemført en undersøgelse af plads til mangfoldighed blandt børn i indskolingen.

Undersøgelsens formål er belyse behovet for at arbejde med mangfoldighed og tolerance hele vejen gennem børns institutions- og skoleliv.

En undersøgelse fra Børns Vilkår ([Børn og Unge kæmper for at passe ind](#)) viser, at børn fra mellemtrinnet selv peger på de meget snævre rammer for at passe ind som årsag til den store mistrivsel. Nærværende undersøgelse bygger ovenpå disse indsigter og belyser behovet for at fokusere på mangfoldighed også på tidligere klassetrin.

Fri for Mobberi

Styrk Fællesskabet

Fri for Mobberi er et forebyggende antimobbeprogram til 0-9-årige børn, fagfolk og forældre, som Mary Fonden og Red Barnet står bag.

Programmet består af pædagogiske materialer, der gør det nemt målrettet at styrke børnefællesskabet og forebygge mobning.

Metode

Undersøgelsen baserer sig på 1.002 besvarelser fra forældre til børn i alderen 5-9 år, indsamlet af Epinion via et online webpanel. Besvarelserne er repræsentative på køn og region. Vi kan derfor ikke garantere, at besvarelser er repræsentative for andre parametre i forældrepopulationen.

Data er indsamlet i perioden 9. oktober 2023 til 16. oktober 2023.

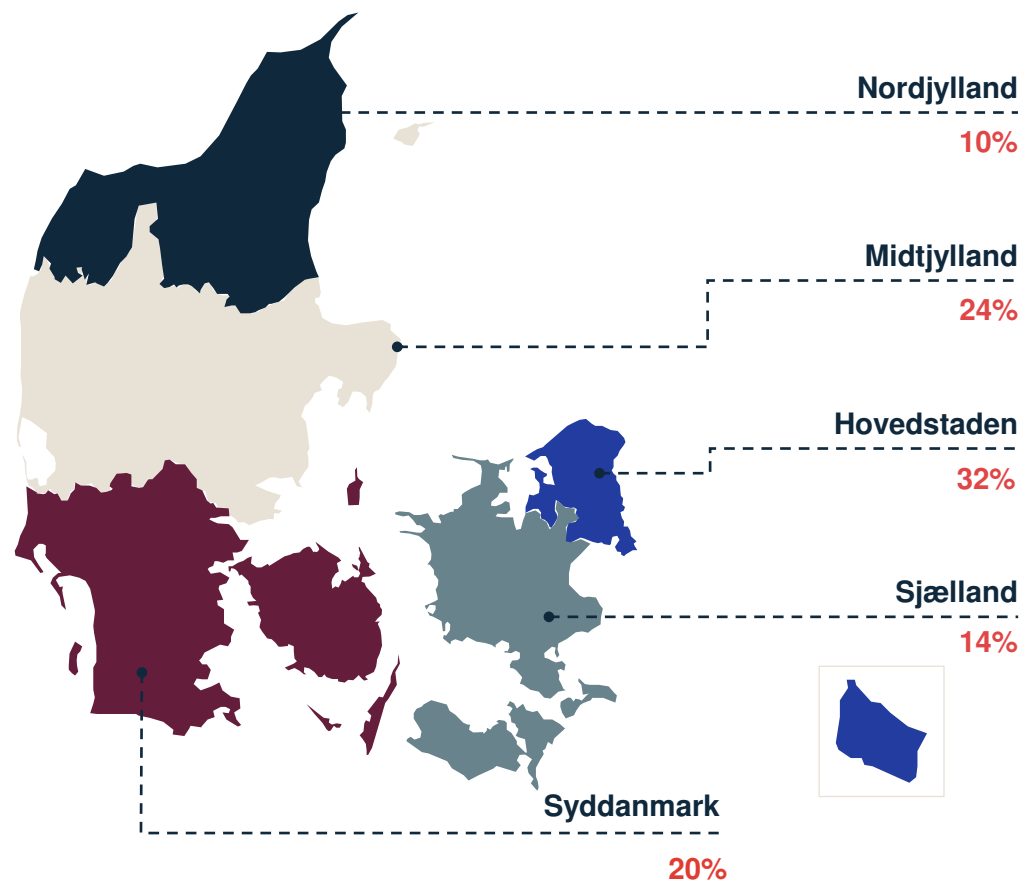
I spørgeskemaet blev forældrene bedt om at dele deres oplevelser af normer og uskrevne regler i deres barns klasse. Hvis en forælder havde flere børn i indskolingen, blev de bedt om at besvære spørgsmålene med udgangspunkt i et tilfældigt udvalgt barn. Dette blev gjort for at undgå, at forældre med flere børn i indskolingen systematisk enten svarer på baggrund af det ældste, mellemste eller yngste barn.

Resultater i rapporten, der præsenteres med en stjerne (*) angiver, at der er en statistisk signifikant forskel på gruppernes gennemsnitlige svar (med en statistisk sikkerhed på min. 95%). Resultater, der ikke bliver præsenteret med en stjerne (*), viser ikke en statistisk signifikant forskel i de gennemsnitlige svar mellem grupperne. Disse resultater inkluderes i tilfælde, hvor det viser meningsfulde eller interessante gennemgående forskelle eller tendenser.

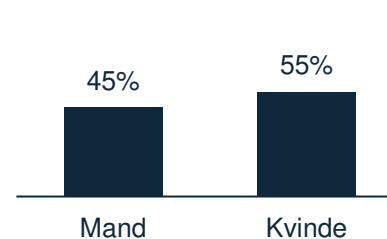
Metode og data

Undersøgelsens resultater baserer sig på 1.002 besvarelser fra forældre til børn i indskolingen på tværs af hele landet

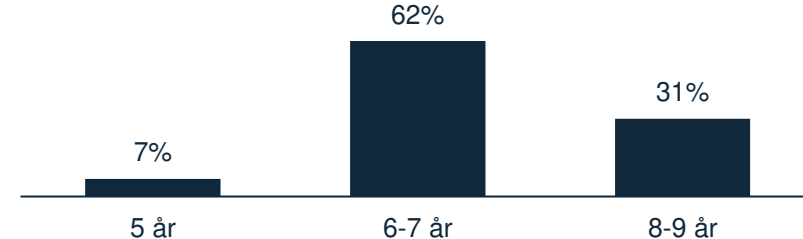
Region

Køn

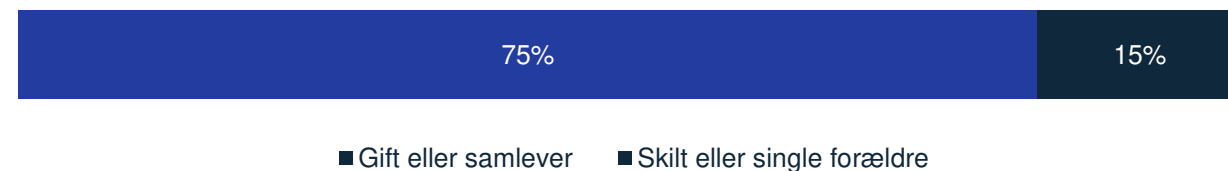
Børns aldersgrupper

Uddannelse

Civilstatus

N = 1.002. På siden fremgår uvægtede fordelinger.

*

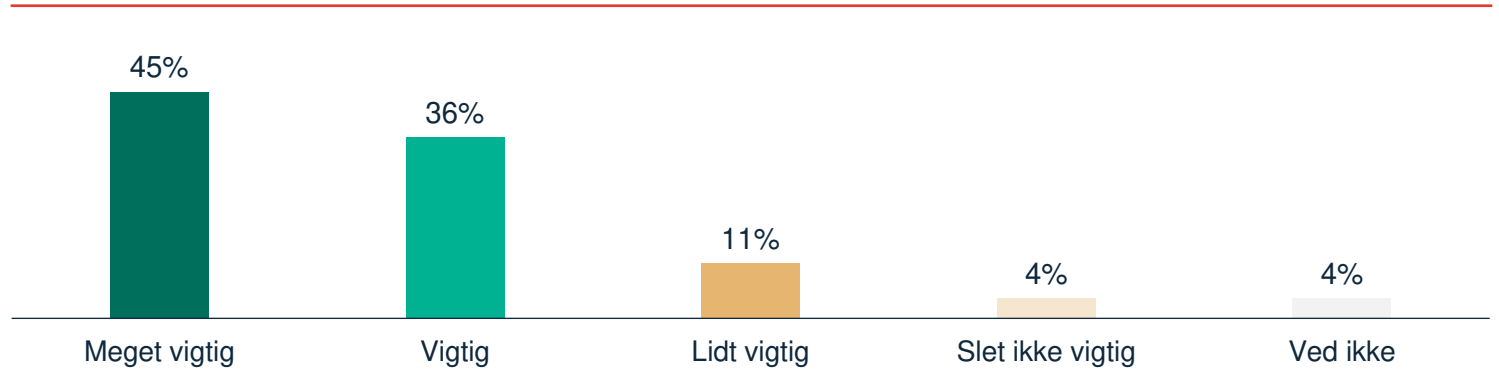
Fokus på mangfoldighed og diversitet i indskolingen

Forældre til børn i alderen 5-9 år synes, at det er vigtigt, at der er fokus på mangfoldighed og diversitet i deres barns klasse

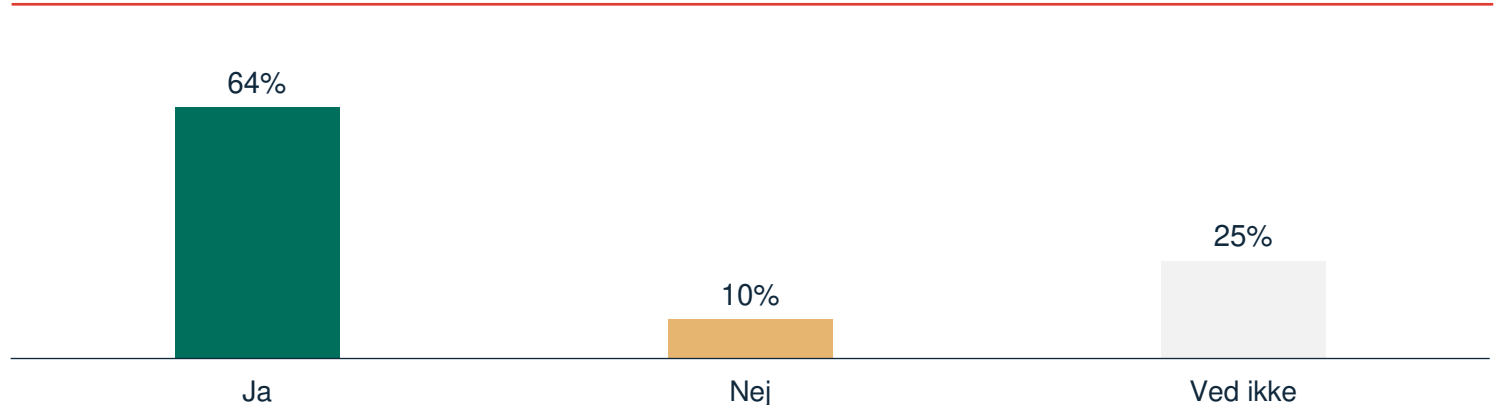
8 ud af 10 forældre (81%) til børn i alderen 5-9 år finder det vigtigt, at der er fokus på mangfoldighed og diversitet i deres barns klasse. Kun en mindre gruppe på 4% finder det slet ikke vigtigt.

Det er imidlertid ikke alle, der oplever, at der er tilstrækkeligt fokus herpå. Selvom størstedelen af forældrene oplever, at lærere og pædagoger har fokus på mangfoldighed og diversitet, så er det hver tiende (10%), der oplever, at det ikke er tilfældet. Og hver fjerde ved ikke, om der er tilstrækkeligt fokus.

Hvor vigtigt er det for dig, at der er fokus på mangfoldighed og diversitet i dit barns klasse?

Oplever du, at lærere og pædagoger i dit barns klasse har tilstrækkeligt fokus på mangfoldighed og diversitet?

Forældre fra **Region Hovedstaden** finder det oftere vigtigt eller meget vigtigt (87%*), at der er fokus på mangfoldighed og diversitet i deres barns klasse sammenlignet med forældre fra Region Syddanmark (76%).

Det er samtidig forældre fra **de laveste indkomstgrupper** (28%*), modsat forældre fra de højeste indkomstgrupper (5%), der oplever, at der ikke er tilstrækkeligt fokus på mangfoldighed og diversitet.

N= 1.002 forældre til børn i indskoling

En stjerne (*) angiver, at der er en statistisk signifikant forskel på gruppernes gennemsnitlige svar (5% signifikansniveau).

© Copyright Epinion

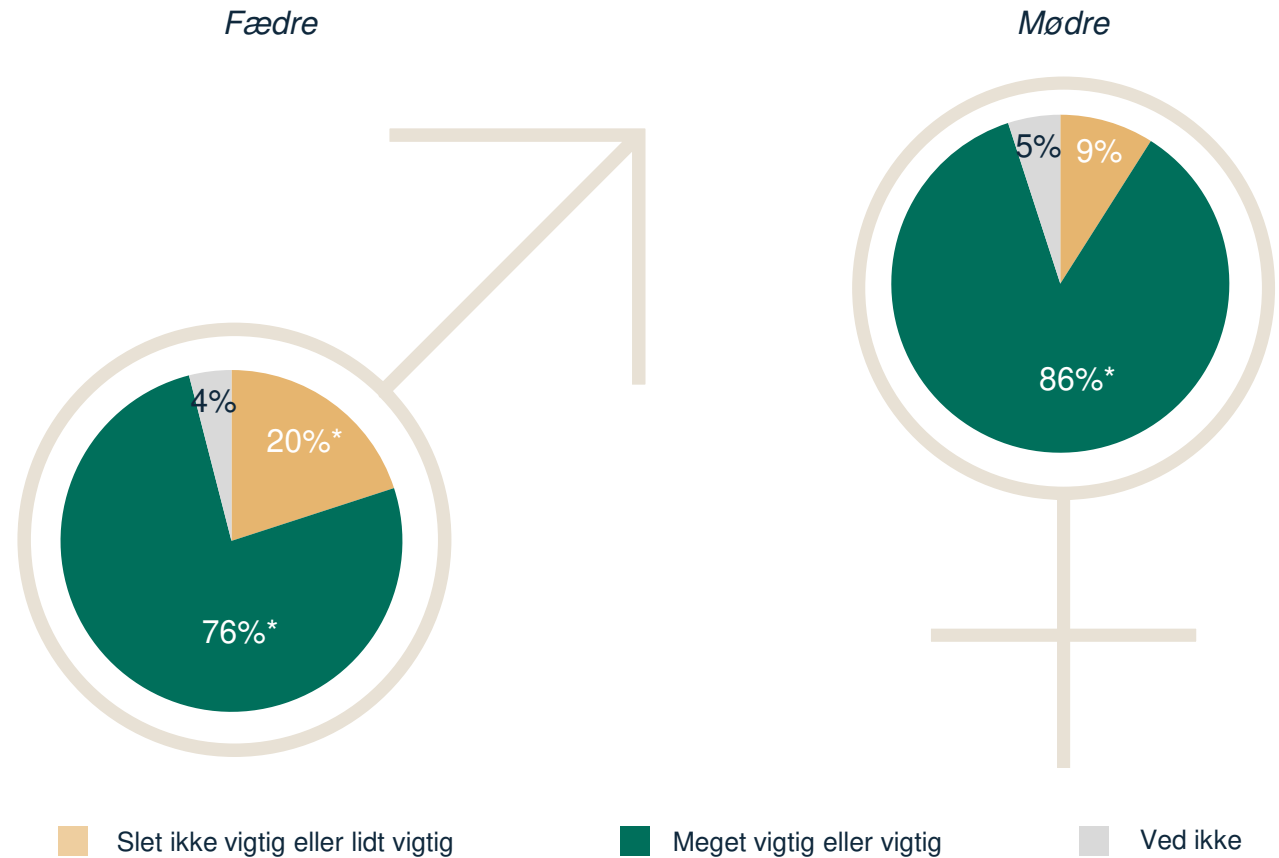
Forældre synes på tværs af køn, at det er vigtigt med mangfoldighed og diversitet i indskolingen

For både mødre og fædre til børn i indskolingen er det størstedelen, der mener, at det er vigtigt, at der er fokus på mangfoldighed og diversitet i klassen. Der er imidlertid en større andel af fædre, som ikke finder det vigtigt. Således finder hver femte (20%) far til et barn i indskolingen slet ikke eller kun i mindre grad det vigtigt, at der er fokus på mangfoldighed og diversitet. Til sammenligning gælder det 9% af kvinderne.

Hvor vigtigt er det for dig, at der er fokus på mangfoldighed og diversitet i dit barns klasse?

Fædre, **som ikke er født i Danmark**, oplever i højere grad (25%^{*1}), at lærer og pædagoger i deres barns klasse ikke har tilstrækkeligt fokus på mangfoldighed og diversitet, sammenlignet med fædre, der er født i Danmark (9%).

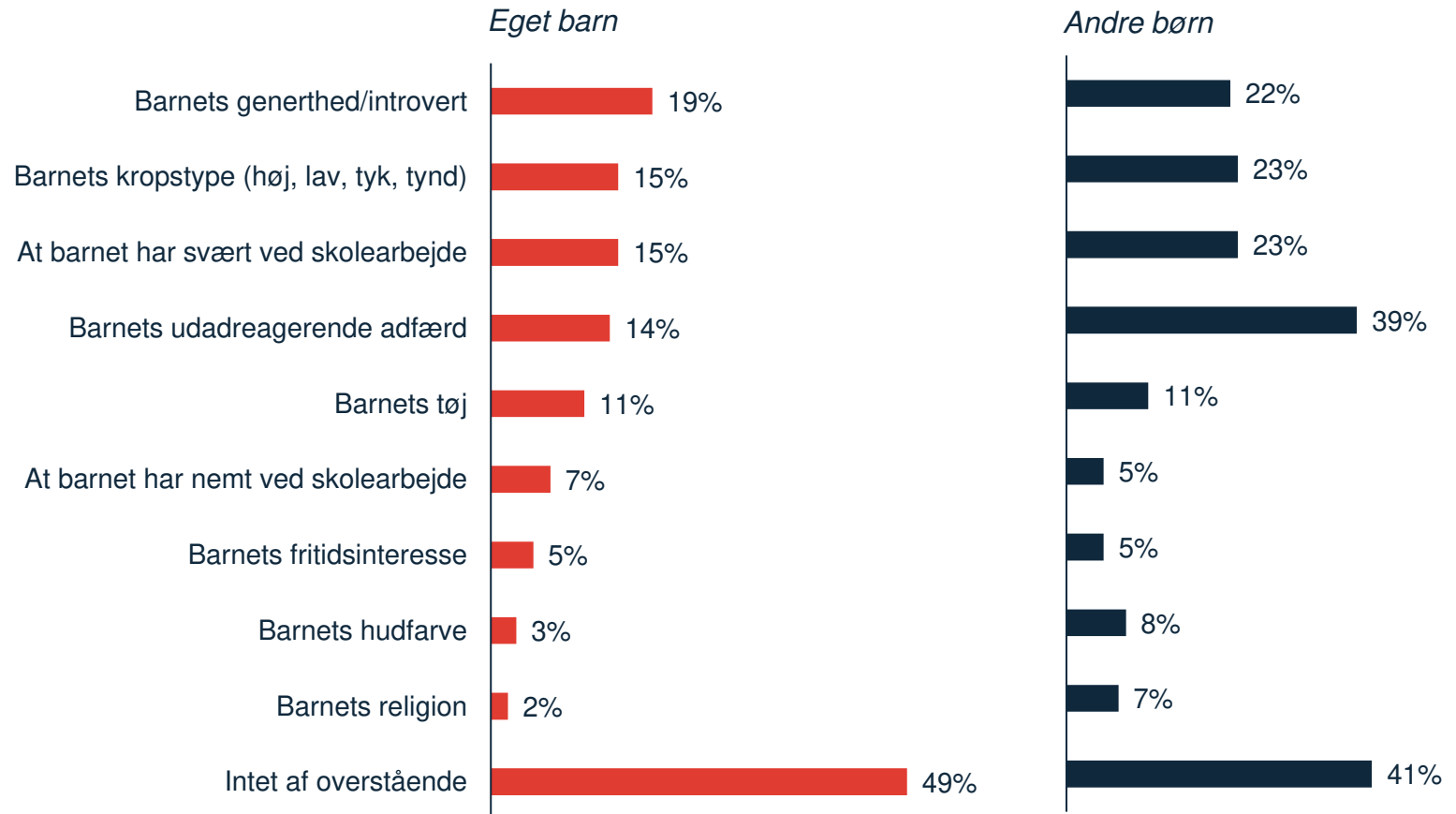
N= 454 mænd, N= 548 kvinder. ¹ N=22 fædre der ikke er født i Danmark. En stjerne (*) angiver, at der er en statistisk signifikant forskel på gruppernes gennemsnitlige svar (5% signifikansniveau). © Copyright Epinion

Normer der udfordrer
mangfoldighed og
diversitet i
børnefællesskaber

Alligevel oplever hver anden forælder, at der er normer i klassen, der gør, at deres barn kan føle sig forkert pga. deres karaktertræk, udseende eller baggrund

Størstedelen af forældre til børn i alderen 5-9 år oplever, at der er normer i klassen, der enten får **deres barn** eller **andre børn** i klassen til at føle sig forkerte. Således oplever 71% af forældrene, at mindst ét af de angivne karaktertræk påvirker enten deres eget barn eller andre børn i klassen, så de føler sig forkerte.

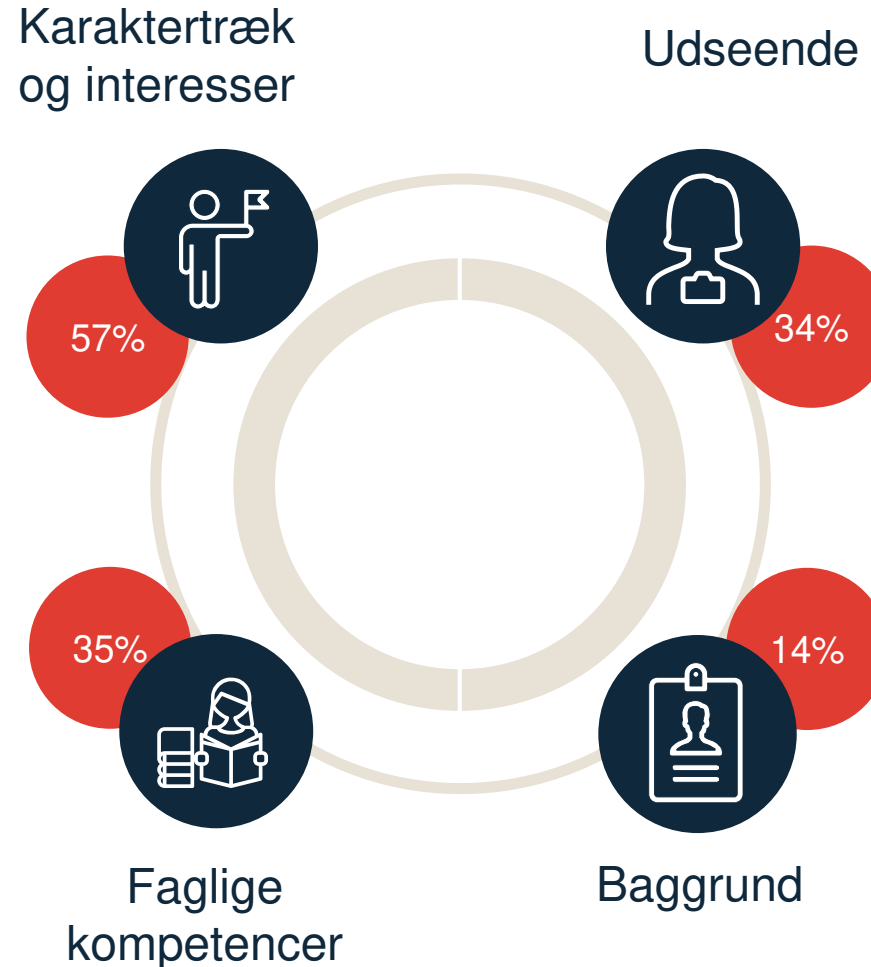
Oplever du, at noget af følgende kan gøre, at **dit barn/andre børn** føler sig forkert i klassen?

Forældre oplever, at en række forskellige normer indsnævrer rammerne for at passe ind i børnefællesskabet

Børns **karaktertræk og interesser**, herunder om de er generte/introverte, udviser udadreagerende adfærd, samt deres fritidsinteresser, kan have betydning for, om børn føler sig forkerte i klassen. Således oplever 57% af forældre til børn i indskolingen, at enten deres eget barn eller andre børn i klassen føler sig forkerte pga. deres karaktertræk og interesser.

Børns **faglige kompetencer**, herunder om de har svært eller nemt ved skolearbejdet, kan have betydning for, om børn føler sig forkerte i klassen. Således oplever 35% af forældre til børn i indskolingen, at enten deres eget barn eller andre børn i klassen føler sig forkerte pga. deres faglige kompetencer.

Børns **udseende**, herunder om de er tykke, tynde, lave eller høje, og/eller hvilket tøj de går i, kan have betydning for, om børn føler sig forkerte i klassen. Således oplever 34% af forældre til børn i indskolingen, at enten deres eget barn eller andre børn i klassen føler sig forkerte pga. deres kropstype eller tøj.

Børns **baggrund**, herunder hudfarve og religiøse tilknytning, kan ligeledes have betydning for, om børn føler sig forkerte i klassen. Således oplever 14% af forældre til børn i indskolingen, at enten deres eget barn eller andre børn i klassen føler sig forkerte pga. deres hudfarve eller religiøse tilknytning.

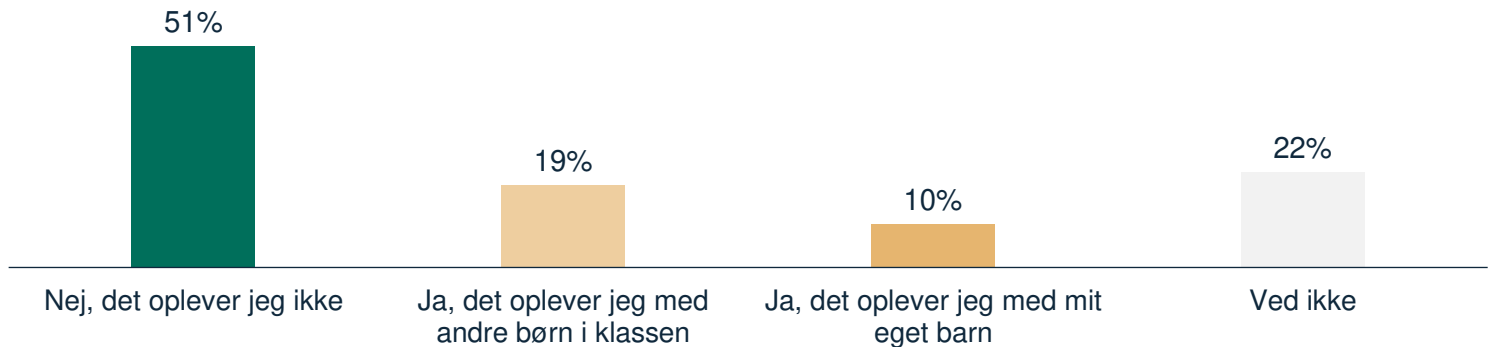
Forældre til børn i alderen 5-9 år oplever, at det at være enten introvert eller "vild" kan få barnet til at føle, at det ikke passer ind

Forældrene oplever, at både introverte børn og børn, der har meget energi eller beskrives som vilde, kan føle, at de ikke passer ind i børnefællesskabet.

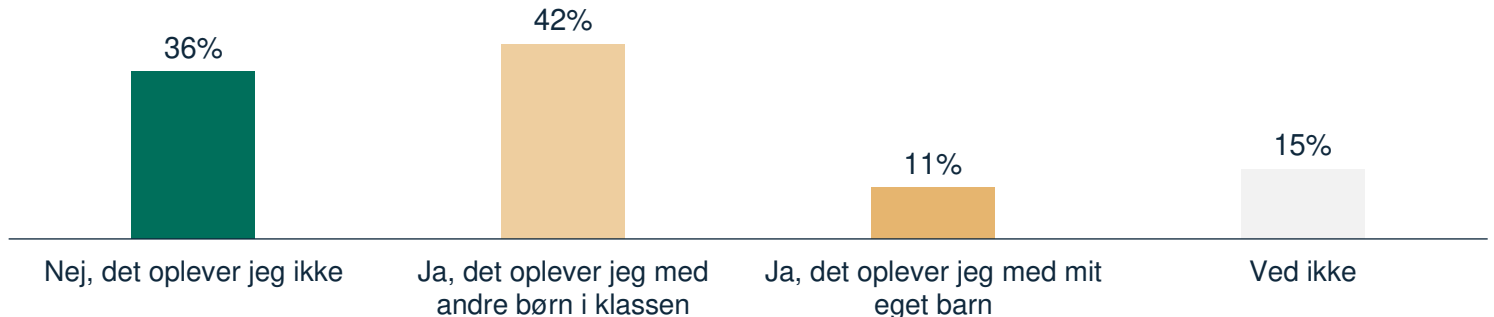
10% af forældre oplever, at deres eget barn føler, at det ikke passer ind, fordi det er introvert eller stille. Samtidig oplever hele 19%, at andre børn i klassen kan føle, at de ikke passer ind pga. disse karaktertræk.

Samtidig angiver hele 42% af forældrene, at de oplever, at andre børn i klassen, som er "vilde" (fx at de har meget energi eller er udadreagerende) kan føle, at de ikke passer ind. 11% af forældrene oplever det samme med deres eget barn.

Oplever du, at der er børn i klassen, der føler, at de ikke passer ind, fordi de er introverte eller er mere stille?

Oplever du, at der er børn i klassen, der føler, at de ikke passer ind, fordi de er "vilde" børn (fx har meget energi, er udadreagerende)?

Forældre med en **partner af samme køn**¹ oplever oftere (47%*), at børn i klassen, der er introverte eller mere stille, føler, at de ikke passer ind, sammenlignet med andre forældre (18%).

Forældre til **8-9 årige** børn oplever oftere (51%*), at "vilde" børn i klassen føler, at de ikke passer ind, sammenlignet med enten forældre til børn på 6-7 år (38%) eller 5 år (29%).

N= 1.002 forældre til børn i indskolingen. ¹ N=38 forældre med partner af eget køn
En stjerne (*) angiver, at der er en statistisk signifikant forskel på gruppernes gennemsnitlige svar (5% signifikansniveau).
© Copyright Epinion

Mere end hver tredje forælder oplever, at børns faglige kompetencer kan få børnene til at føle, at de ikke passer ind i klassen

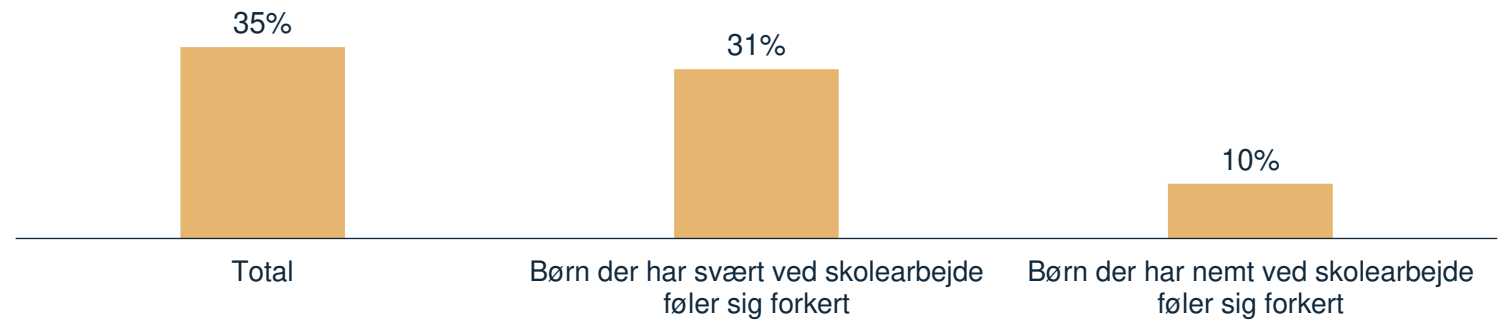
Mere end hver tredje forældre (35%) oplever, at børns faglige kompetencer kan gøre, at de føler sig forkerte i klassen. Det er særligt børn, der har svært ved skolearbejde, der oplever, at de ikke passer ind. Men ifølge forældre kan børn, der har nemt ved skolearbejde (10%) også opleve, at deres faglige kompetencer får dem til at føle, at de ikke passer ind.

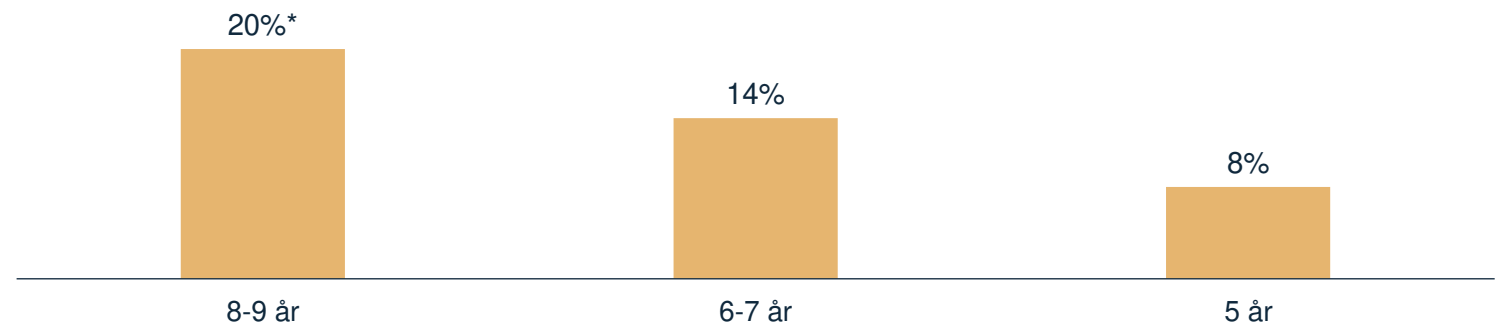
Normerne omkring faglige kompetencer ser ud til at være særligt til stede jo ældre barnet bliver. Forældre til børn i **8-9 års** alderen (20%*) oplever i højere grad end forældre til børn i 6-7 års alderen (15%), at børn, der har svært ved skolearbejde, kan føle, at de er forkerte pga. deres faglige kompetencer.

Oplever du, at noget af følgende kan gøre, at dit barn føler sig forkert i klassen?

Andel af forældre der oplever, at **faglige kompetencer** hos eget eller andre børn gør, at de føler sig forkert i klassen

Andel af forældre der oplever, at **det at eget barn har svært ved skolearbejde** kan gøre, at barnet føler sig forkert i klassen fordelt på alder

N= 354 forældre der oplever faglige normer

En stjerne (*) angiver, at der er en statistisk signifikant forskel på gruppernes gennemsnitlige svar (5% signifikansniveau).

© Copyright Epinion

Forældre til børn i indskoling oplever, at udseende kan få barnet til at føle, at de ikke passer ind

Utilfredshed med eget udseende fylder for flere børn i indskoling. 11% af forældrene oplever, at andre børn i klassen giver udtryk for at være utilfredse med deres udseende, og en næsten ligeså stor andel (9%) af forældre oplever det med deres eget barn.

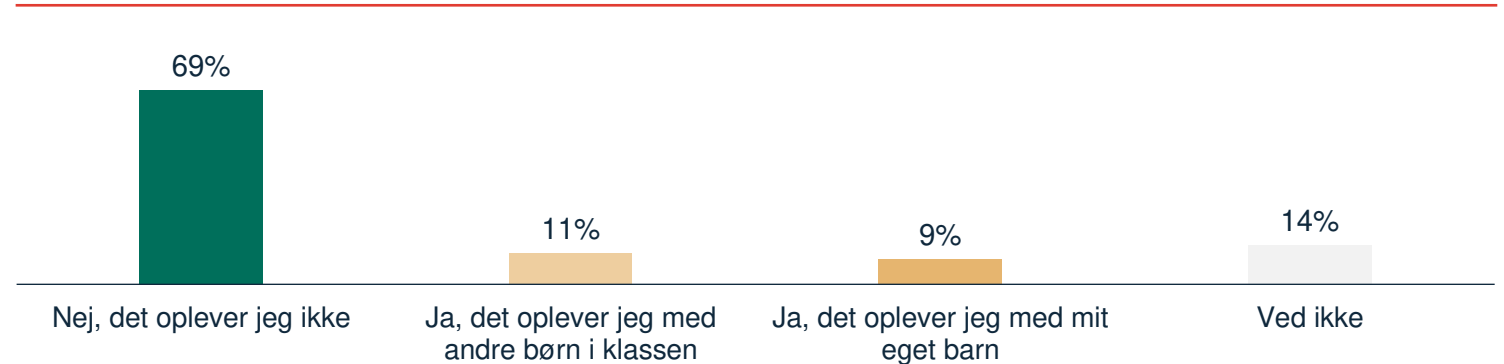

Forældre i den **højeste indkomstgruppe** oplever sjældnere (73%*), at deres barn eller børn i klassen føler sig forkert pga. deres udseende, sammenlignet med forældre fra den laveste indkomstgruppe (44%).

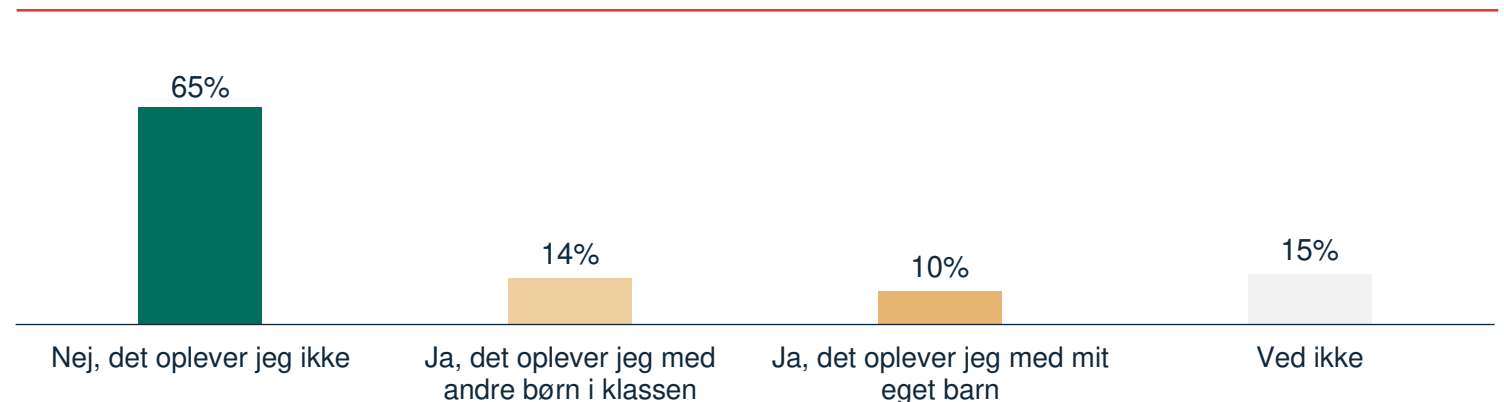

Forældre til **8-9 årige** børn oplever oftere (16%*), at børn i klassen giver udtryk for utilfredshed med deres udseende, sammenlignet med forældre til børn i 6-7 års alderen (8%).

Oplever du, at der er børn i klassen, der giver udtryk for at være utilfredse med deres udseende?

Oplever du, at der er børn i klassen der føler, at de ikke passer ind, pga. hvordan de ser ud (høj, lav, tyk, tynd, hudfarve, tøj el.lign.)?

N= 1.002 forældre til børn i indskoling

En stjerne (*) angiver, at der er en statistisk signifikant forskel på gruppernes gennemsnitlige svar (5% signifikansniveau).

© Copyright Epinion

Forældre med ikke-vestlig etnicitet oplever oftere, at hudfarve får børn til at føler sig forkerte i klassen

Størstedelen af forældrene (83%) oplever, at hudfarve ikke har betydning for, om børn i klassen oplever at passe ind.

Imidlertid er opfattelsen af, hvorvidt hudfarve har betydning for, om man passer ind i klassen, ikke ens på tværs af etnicitet. Forældre, hvor enten barnet eller en af forældrene er født i et ikke vestligt land, oplever oftere, at hudfarve har betydning for følelsen af at passe ind end familier med vestlig baggrund.

Blandt forældre, hvor barnet eller en af forældrene selv er født i et ikke vestligt land, oplever 16%*, at børn pga. deres hudfarve kan føle sig forkerte i klassen. Samtidig oplever hele 29%* af forældre, hvis forældre, er født i et ikke vestligt land, at hudfarve kan få børn i klassen til at føle sig forkerte.

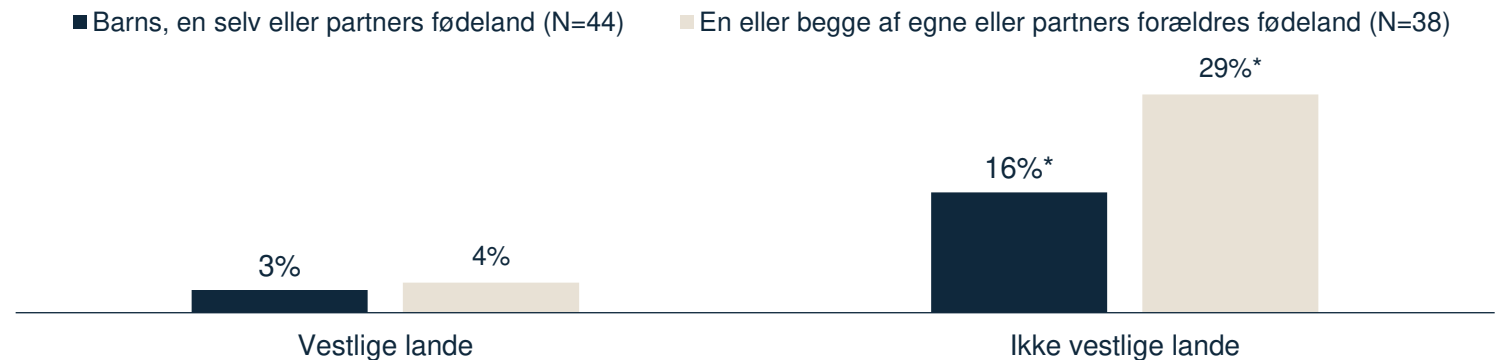
Til sammenligning gælder det kun for 3% af forældrene, hvor enten deres barn, dem selv eller deres partner er født i et andet vestligt land end Danmark. Vi ser den samme tendens (4%) hos forældre, hvis forældre er født i et andet vestligt land end Danmark.

Oplever du, at der er børn i klassen, der føler, at de ikke passer ind pga. deres hudfarve?

Oplever du, at der er børn i klassen, der føler, at de ikke passer ind pga. deres hudfarve?

Andel af forældre der oplever, at hudfarve hos barnet eller andre børn i klassen gør, at barnet føler sig forkert i klassen

N= 1.002 forældre til børn i indskolingen

En stjerne (*) angiver, at der er en statistisk signifikant forskel på gruppernes gennemsnitlige svar (5% signifikansniveau).

© Copyright Epinion

Konsekvenser af eksisterende
normer samt fokuspunkter i
forbedring af mangfoldighed
og diversitet i indskolingen

Mere end hver fjerde forælder til børn i indskolingen oplever, at der eksisterer særlige forventninger i deres barns klasse til, hvordan man er dreng eller pige

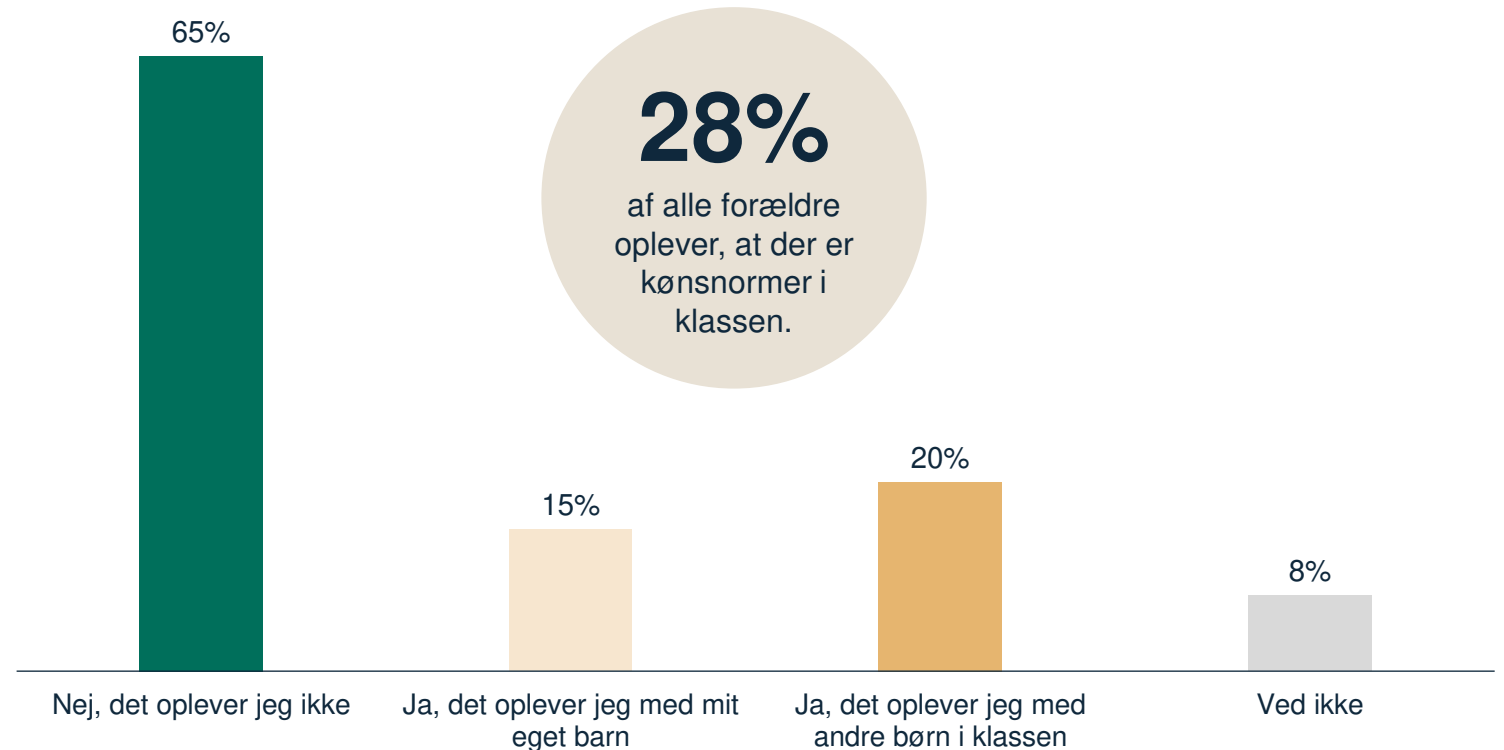
Udover normer om karaktertræk, faglige kompetencer, udseende og baggrund oplever forældrene også, at der er normer om køn i indskolingen, som kan være indsnævrende for børnenes deltagelse i børnefællesskabet.

Mere end hver fjerde forældre (28%) oplever, at der eksisterer særlige kønsnormer, som påvirker deres eget barn eller andre børn i klassen ift., hvordan de er dreng eller pige.

Forældre, der har en **boglig uddannelse** (gymnasial eller videregående uddannelse) oplever i højere grad (18%*), at deres børn har forventninger til, hvordan man er dreng eller pige sammenlignet med forældre med en erhvervsfaglig uddannelse (6%).

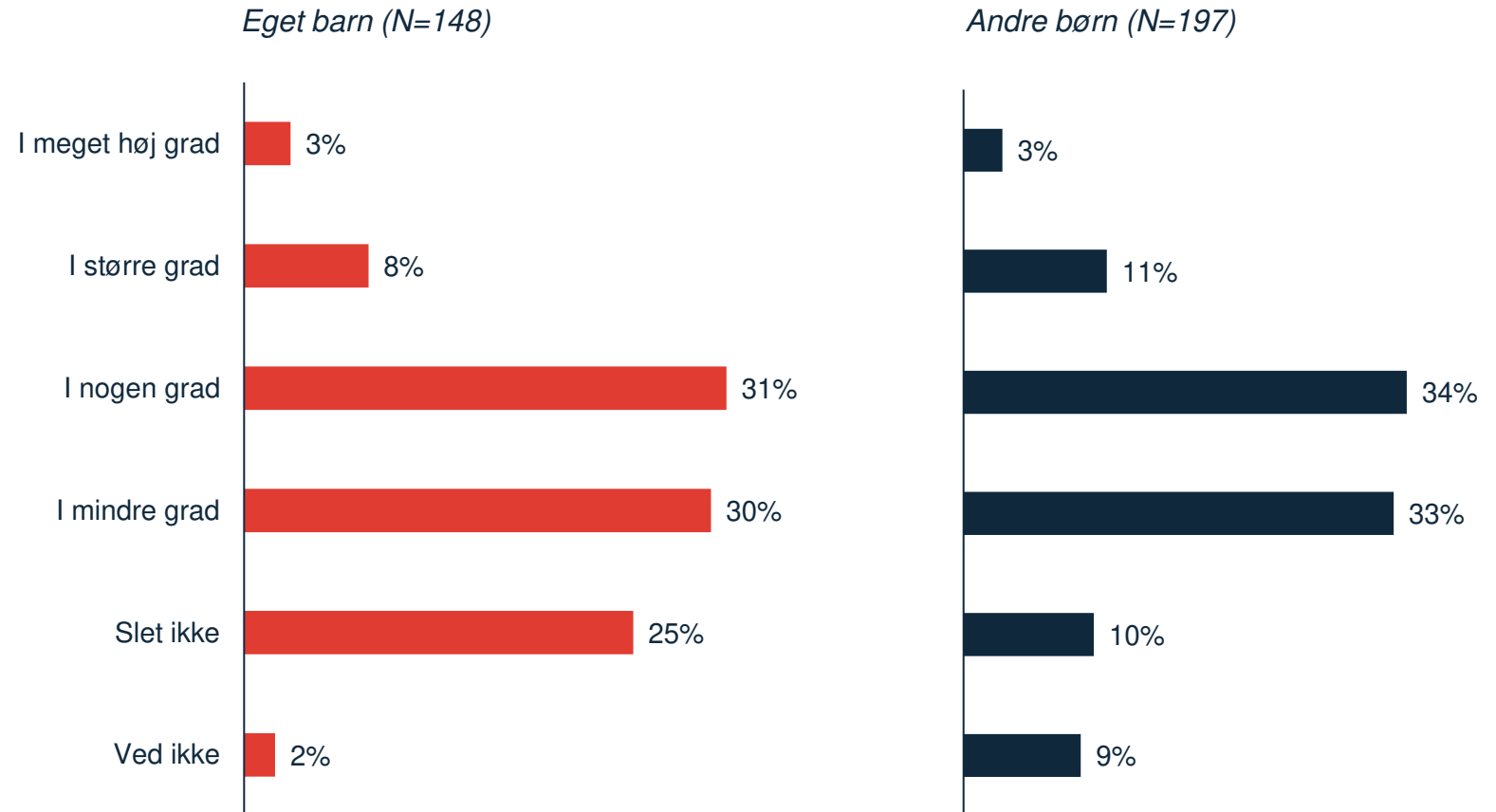
Oplever du, at der i dit barns klasse er bestemte forventninger til, hvordan man er dreng eller pige?

Forældre, der oplever at der er kønsnormer i klassen, mener at det skaber en udfordring for børnene

Langt størstedelen af alle forældre (73%), der oplever, at der eksisterer normer om, hvordan man er dreng eller pige i klassen, oplever i større eller mindre grad, at disse normer fører til, at deres barn kæmper for at passe ind eller føler sig forkert.

I hvilken grad oplever du, at disse forventninger (at dit barn eller andre børn har forventninger til, hvordan man er dreng eller pige) fører til, at dit **barn/andre børn** kæmper for at passe ind eller føler sig forkerte?

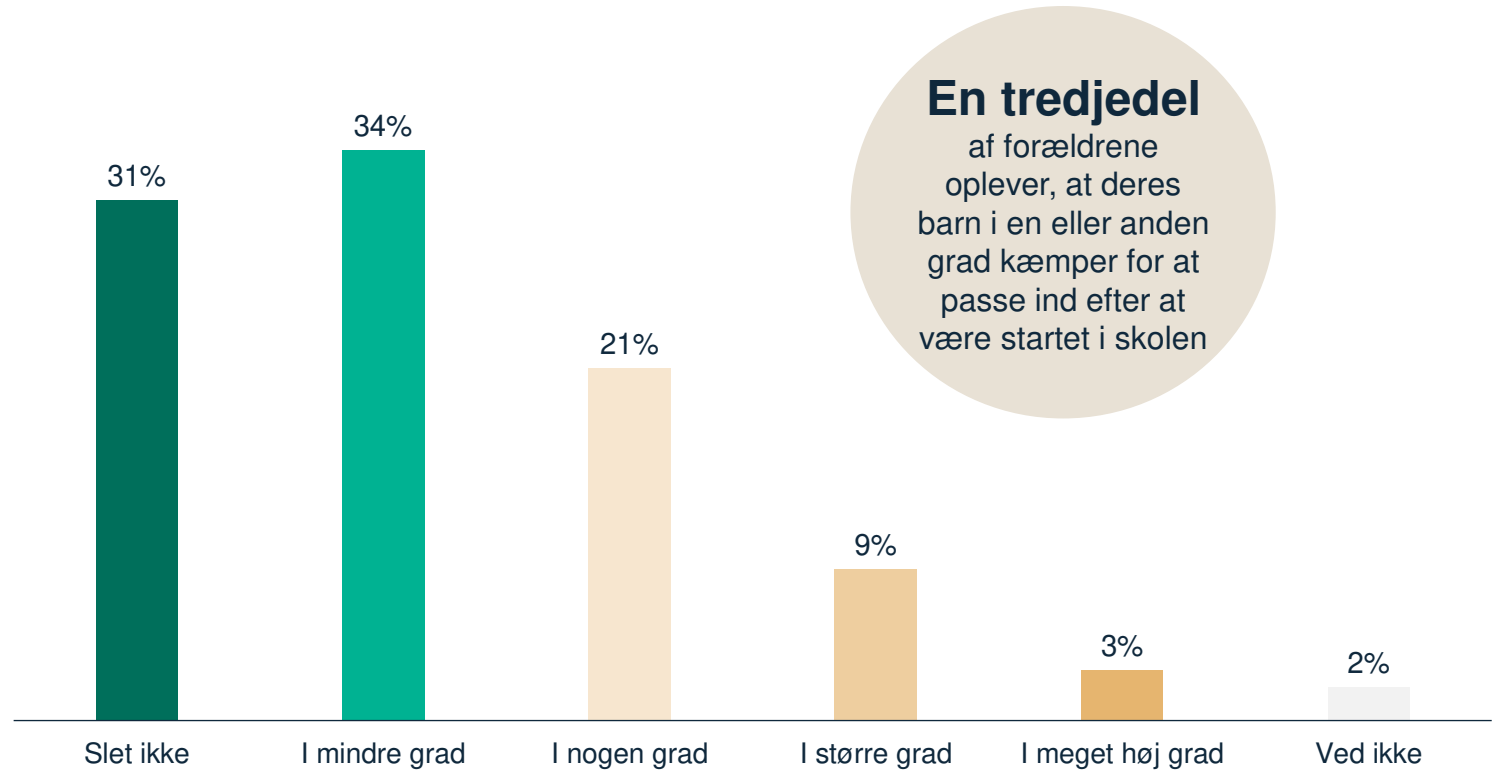
N = 354 forældre der oplever kønsnormer der får deres barn eller børn i klassen til at kæmpe for at passe ind eller føle sig forkert.

© Copyright Epinion

Forældre, der oplever, at der eksisterer normer i klassen, svarer i særlig grad, at deres barn kæmper mere for at passe ind, efter det er startet i skole

De eksisterende normer synes at have store konsekvenser for børnenes generelle følelse af at passe ind i skolen og børnefællesskaberne. To ud af tre forældre oplever, at deres barn i en eller anden grad kæmper for at passe ind, efter barnet er startet i skole. Især forældre, der har angivet, at der eksisterer en eller flere af de førnævnte normer i klassen oplever dette. Blandt disse oplever 41%*, at deres barn kæmper for at passe ind, sammenlignet med 15% af de forældre, der ikke oplever normer i klassen. Det er særligt normer om, at det er forkert at være introvert, udadreagerende, at have svært ved skolearbejde, samt normer om kropstype og tøj, der hænger sammen med oplevelsen af, at barnet kæmper mere for at passe ind, efter det er startet i skolen.

I hvilken grad oplever du at dit barn, efter det er startet i skole, kæmper mere for at passe ind?

Enlige forældre oplever oftere i meget høj grad (9%*), at deres børn kæmper for at passe ind, efter de er startet i skole, sammenlignet forældre, der er gift (3%).

Mødre oplever i højere grad (6%*), at deres børn kæmper meget for at passe ind, efter de er startet i skole sammenlignet med fædre (3%).

N= 1.002 forældre til børn i indskolingen

En stjerne (*) angiver, at der er en statistisk signifikant forskel på gruppernes gennemsnitlige svar (5% signifikansniveau).

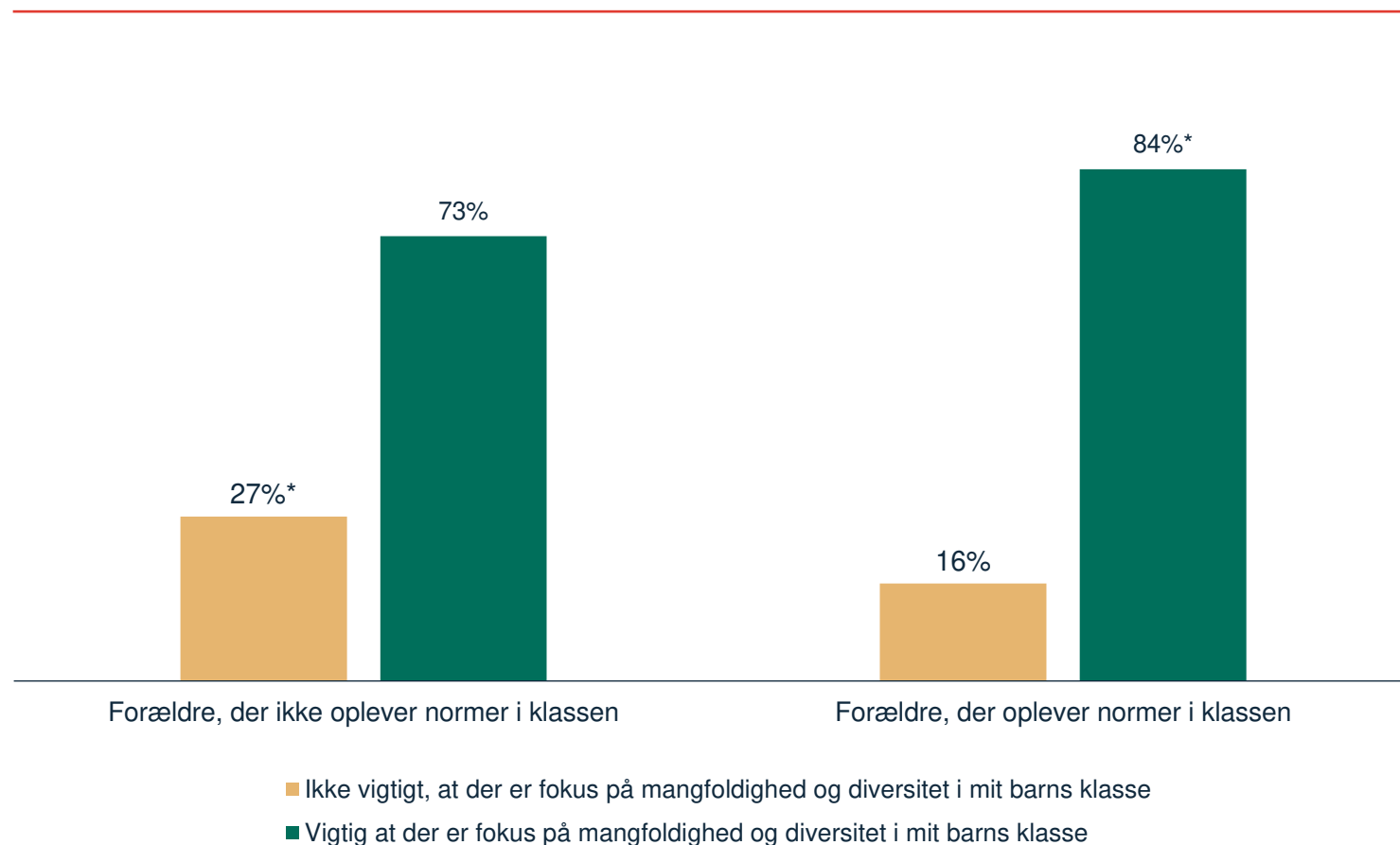
© Copyright Epinion

Forældre, der oplever, at der eksisterer begrænsende normer, finder det i højere grad vigtigt, at der er fokus på mangfoldighed

Forældre, der oplever, at der eksisterer normer i deres barns klasse, som indsnævrer mulighederne for at deltage i børnefællesskaberne, finder det også oftere vigtigt (84%*), at have fokus på mangfoldighed og diversitet i klassen sammenlignet med forældre, der ikke oplever normer i klassen (73%).

Dette viser dog også, at selvom man som forældre ikke oplever, at der eksisterer indsnævrende normer i klassen, finder man det ofte vigtigt at fokusere på mangfoldighed og diversitet.

Hvor vigtigt er det for dig, at der er fokus på mangfoldighed og diversitet i dit barns klasse?

N= 295 forældre, der oplever der ikke er normer i klassen. N= 707 forældre, der oplever der er normer i klassen.

En stjerne (*) angiver, at der er en statistisk signifikant forskel på gruppernes gennemsnitlige svar (5% signifikansniveau). Svarkategorier er kodet: "Ikke vigtigt" udgøres af kategorierne "Slet ikke vigtig", "Mindre vigtig" og "ved ikke", mens "vigtig" udgøres af kategorierne "Meget vigtig" og "Vigtig".

© Copyright Epinion

Mary Fonden og Red Barnet har sammen udviklet det forebyggende antimobbeprogram, Fri for Mobberi, der har til formål at skabe trygge børnefællesskaber blandt 0-9-årige børn.

Programmet er centreret omkring fire værdier: Respekt, omsorg, mod og tolerance. I et trygt børnefællesskab er forskellighed noget vi fejrer, og alle skal føle, at de er en værdifuld del af fællesskabet.

Programmet tilbyder kompetenceudvikling gennem kurser til fagpersoner i dagplejer, vuggestuer, børnehaver, skoler og SFO'er, samt materialer og aktiviteter der er frit tilgængelige og kan anvendes i arbejdet med børnene og i samarbejdet med forældrene.

I uge 44 har Fri for Mobberi afholdt en Toleranceuge, hvor flere gratis aktiviteter omhandlende tolerance er samlet på friformobberi.dk

Epinion Copenhagen

Ryesgade 3F

2200 Copenhagen N

Denmark

T: +45 87 30 95 00

E: copenhagen@epinionglobal.com

www.epinionglobal.com